

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ
„ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“
МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ
АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
ТРЕБИЊЕ

03/1-2450-4/24
ПРОТОКОЛ
Датум: 28.06.2024

**Консолидовани
финансијски извјештаји
за годину која се
завршава 31. децембра
2023. године и
Извјештај независног
ревизора**

Мјешовити холдинг „Електропривреда
Републике Српске“ Матично
предузеће а.д. Требиње

САДРЖАЈ

Извјештај независног ревизора	2-6
Консолидовани биланс успеха	7
Консолидовани биланс стања	8
Консолидовани извјештај о промјенама на капиталу	9
Консолидовани биланс токова готовине	10
Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје	11-79

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV

78 000 Banja Luka

Republika Srpska

Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Акционарима и Надзорном одбору Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње

Мишљење са резервом

Обавили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње и зависних предузећа (у даљем тексту заједно "Холдинг"), који обухватају консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2023. године и консолидовани биланс успјеха, консолидовани извјештај о промјенама на капиталу, консолидовани биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан и напомене уз консолидоване финансијске извјештаје које укључују и значајне рачуноводствене политике.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања наведених у одјељку Основа за мишљење са резервом, приложени консолидовани финансијски извјештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијско стање Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње на дан 31. децембра 2023. године, као и резултате његовог пословања и његове токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Основа за мишљење са резервом

1. Као што је објелодањено у напомени 17 уз приложене консолидоване финансијске извјештаје, Остали расходи исказани су у износу од 102.152 хиљаде КМ. Наведени расходи укључују и расходе од усклађивања вриједности потраживања од купаца повезаних правних лица, које Холдинг није елиминисао приликом консолидације финансијских извјештаја. У складу са наведеним остали расходи и исправка потраживања од повезаних правних лица су више исказани за износ трансакција које нису елиминисане приликом консолидације, а резултат периода мање исказан.
2. Као што је објелодањено у напомени 2.7. уз приложене финансијске извјештаје, Холдинг је објелоданио информацију да су консолидовани финансијски извјештаји састављени у складу са начелом сталности пословања. Међутим, на основу извршених ревизија појединачних финансијских извјештаја Матичног друштва и зависних предузећа - чланица Мјешовитог Холдинга за годину која се завршава на дан 31. децембра 2023. године, идентификовали смо да код већине Зависних предузећа као и Матичног предузећа, (Матично предузеће а.д. Требиње, Електрокрајина а.д. Бања Лука, Електро-Бијељина а.д. Бијељина, Електродистрибуција а.д. Пале, Електро Херцеговина а.д. Требиње, Хидроелектрана на Требишњици а.д. Требиње, Хидроелектрана Бистрица д.о.о. Фоча, РиТЕ Угљевик а.д. Угљевик, Термо Нова д.о.о. Угљевик, Вјетропаркови Електропривреде Републике Српске д.о.о. Берковићи, Фотонапонска електрана 2 д.о.о. Требиње) текуће обавезе значајно превазилазе текућу имовину/средстава. На нивоу консолидованих финансијских извјештаја на дан

31. децембра 2023. године, текуће обавезе превазилазе текућу имовину у укупној вриједности од 434.214 хиљада КМ (на дан 31. децембар 2022. године 293.002 хиљада КМ).

Немогућност наплате интерних потраживања између чланица Холдинга у договореним роковима и уопште, недостатак обртне имовине може значајно и неповољно утицати на способност редовног измиривања обавеза према трећим лицима, већине чланица и Холдинга у цјелости и самим тим на потенцијалну немогућност обављања оперативних активности у неограниченом континуитету.

Обавили смо ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су детаљно описане у нашем извјештају у одјељку Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Холдинг у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође („IESBA“), и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с „IESBA“ Кодексом. Увјерени смо да су ревизорски докази које смо прикупили довољни и примјерени као основа за изражавање нашег мишљења са резервом.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извјештаја Холдинга текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

1. Кључно питање ревизије Признавање прихода (видјети напомену 6)	Примијењене процедуре ревизије
<p>Приходи од продаје електричне енергије, роба и услуга исказани су у износу од 1.040.013 хиљада КМ и највећим дијелом се односе на приходе од продаје електричне енергије у износу од 1.022.334 хиљада КМ и прихода од продаје угља у износу од 17.679 хиљада КМ.</p> <p>Приходи од продаје електричне енергије се односе на приходе од продаје електричне енергије у земљи и иностранству, као и приходе од продаје угља у земљи и иностранству. Холдинг признаје приходе од продаје електричне енергије на мјесечном нивоу, односно након испоруке електричне енергије купцима у земљи и иностранству.</p> <p>Приходи од продаје угља се признају након продаје угља у земљи и иностранству на основу цјеновника</p> <p>Приходи од продаје електричне енергије, роба и услуга одабрани су за кључно питање ревизије зато што постоји значајан ризик</p>	<p>Наше процедуре су укључивале сљедеће поступке:</p> <p>У оквиру ревизорских процедура извршили смо тестирање интерних контрола установљених од стране Холдинга, у вези признавања и евидентирања прихода, како би се одредио обим потребних тестирања.</p> <p>Спровели смо аналитичке процедуре и анализирали значајна повећања/смањења у односу на претходни период. Извршили смо усаглашавање базе купаца електричне енергије са бруто билансом. На бази узорка извршили смо тестирање обрачуна испоручене електричне енергије у складу са цијенама дефинисаним уговорима. На бази узорка извршили смо тестирање признавање прихода од продаје угља.</p> <p>На бази узорка извршили смо тестирање признавања прихода у периоду у коме су стварно и настали.</p>

признавања прихода од продаје електричне енергије, роба и услуга од стране Холдинга као и ризик исказивања прихода у периоду у коме су стварно настали.

МРС претпоставља да постоји ризик грешке и/или преваре у погледу признавања прихода у оквиру сваког ревизорског ангажмана. Фокусирали смо се на признавање прихода с обзиром да постоји ризик да је Руководство намјерно прецењивало приходе.

Поред тога постоји и ризик да Холдинг није евидентирао трансакције у вези прихода на правилан начин.

Повезане рачуноводствене политике, мишљења и процјене су приказани у напомени 3 приложених консолидованих финансијских извјештаја.

Оцењивали смо досљедност примјене политике за признавање прихода тако што смо преиспитивали рачуноводствену политику за признавање прихода Холдинга.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извјештаје

Руководство Холдинга је одговорно за састављање и објективно приказивање консолидованих финансијских извјештаја Холдинга у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској као и за такве интерне контроле за које Руководство Холдинга утврди да су неопходне и које омогућавају састављање консолидованих финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

У састављању консолидованих финансијских извјештаја Холдинга, руководство Холдинга је одговорно за процјењивање способности Холдинга да настави с пословањем по временски неограниченом пословању и објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извјештавања Холдинга.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли консолидовани финансијски извјештаји Холдинга, као цјелина, без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати ревизоров извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија у складу са Међународним стандардима ревизије увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услед преваре или погрешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу ових консолидованих финансијских извјештаја. Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне просудбе и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа консолидованих финансијских извјештаја, због преваре или погрешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед погрешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Холдинга;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика, разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа;
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања и темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Холдинга да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у консолидованим финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се

темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Холдинг прекине с настављањем пословања по временски неограниченом пословању;

- оцјењујемо укупну презентацију, структуру и садржај консолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли консолидовани финансијски извјештаји, основне трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са онима који су задужени за управљање у вези са, између осталих питања, планираним обимом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и све значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Такође, достављамо руководству Холдинга изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтјевима у погледу независности и да ћемо их обавијестити о свим односима и осталим питањима за које може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и гдје је то могуће, о повезаним мјерама заштите.

Од питања која су саопштена руководству Холдинга, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извјештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања.

Ми описујемо ова питања у извјештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно објелодањивање о том питању или када, у изузетно ријетким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извјештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне посљедице буду веће него користи од такве обавијести.

Партнер на ревизорском ангажману чији је резултат овај извјештај независног ревизора је Невена Милинковић, Овлашћени ревизор.

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука
Бања Лука, 28. јуни 2024. године

Исидора Џомбић

Managing Partner - Директор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Невена Милинковић

Овлашћени ревизор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

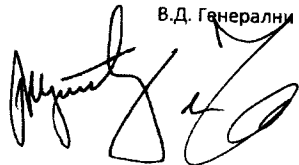
КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА
 За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

Опис	Напомена	У хиљадама КМ	
		2023	2022 кориговано
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје ел. енергије, роба и услуга	6	1.040.013	1.008.265
Приходи од активирања учинака	7	(3.700)	4.378
Остали пословни приходи	8	43.836	28.779
Укупно		1.080.149	1.041.422
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вриједност продате електричне енергије		(27.336)	(218.230)
Трошкови материјала, горива и енергије	9	(96.257)	(83.876)
Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	10	(321.562)	(283.431)
Трошкови производних услуга	11	(141.831)	(181.687)
Трошкови амортизације и резервисања	12	(197.143)	(199.897)
Нематеријални трошкови	13	(30.726)	(34.242)
Трошкови пореза и доприноса	14	(36.753)	(30.894)
Укупно		(851.608)	(1.032.257)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (ГУБИТАК)			
		228.541	9.165
Финансијски приходи	15	20.632	20.366
Финансијски расходи	15	(16.790)	(31.707)
		3.842	(11.341)
ДОБИТАК/ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ			
		232.383	(2.176)
Остали приходи	16	31.240	59.183
Остали расходи	17	(102.152)	(17.531)
		(70.912)	41.652
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
		161.472	39.475
Порез на добит:	18		
- текући порез на добитак		(16.983)	(2.559)
- одложени порески расход		(4.316)	(6.123)
- одложени порески приход		3.941	3.500
		(17.358)	(5.182)
НЕТО ДОБИТАК			
		144.113	34.293
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
- Основна и разријеђена зарада по акцији	34	0,12383	0,02947

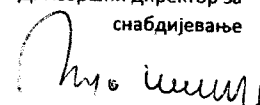
Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

Потписано у име Холдинга:

Лука Петровић
 В.Д. Генерални директор

Зоран Вуковић
 В.Д. Извршни директор за
 снабдијевање

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
 НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

У хиљадама КМ

Напомена	31.12.2023.	31.12.2022. кориговано	01.01.2022.	
АКТИВА				
СТАЛНА СРЕДСТВА				
Нематеријална средства	19	224.651	158.104	114.932
Некретнине, постројења и опрема	19	4.163.491	4.003.939	4.007.606
Инвестиционе некретнине	19.1.	29.337	29.365	13.044
Средства узета у закуп	19	312	65	74
Биолошка средства и средства културе		124	124	124
Дугорочни финансијски пласмани	20	46.251	45.405	40.165
Остала дугорочна средства и разграничења		2.138	2.557	4.446
		4.466.303	4.239.560	4.180.391
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		18.084	18.456	20.453
ОБРТНА ИМОВИНА				
Залихе и дати аванси	21	168.227	129.398	115.521
Потраживања од купаца	22	104.108	124.886	131.030
Остала краткорочна потраживања	23	6.658	10.882	9.196
Краткорочни финансијски пласмани	24	5.776	60.562	283
Готовина и готовински еквиваленти	25	21.151	25.764	69.747
Краткорочна разграничења	26	19.516	27.239	16.050
		325.437	378.731	341.827
Укупна актива		4.809.824	4.636.748	4.542.671
ПАСИВА				
КАПИТАЛ				
Акцијски капитал	27	1.964.867	1.964.867	1.782.872
Законске резерве		50.071	45.553	41.000
Статутарне резерве		2.257	3.836	170.827
Остале резерве		147.275	147.275	83.982
Ревалоризационе резерве		1.057.184	1.103.494	1.155.164
Нераспоређени добитак		254.715	97.590	353.157
Мањински интерес				
		3.476.369	3.362.614	3.587.002
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ				
Дугорочна резервисања	28	51.889	52.100	40.220
Разграничени приходи и примљене донације	28 а)	87.655	100.674	104.733
Дугорочне обавезе	29	256.948	278.680	300.453
Остале дугорочне обавезе	29	30.832	27.759	25.959
Одложена пореске обавезе		146.480	143.188	143.328
		573.803	602.401	614.693
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ				
Краткорочне финансијске обавезе	30	107.388	98.039	67.778
Примљени аванси, депозити, кауције	31	12.647	15.308	38.313
Обавезе према добављачима	31	494.334	442.111	140.311
Обавезе за порез на добитак		15.394	1.252	10.003
Остале краткорочне обавезе и разграничења	32	129.888	115.022	84.572
		759.651	671.733	340.977
Укупна пасива		4.809.824	4.636.748	4.542.672
Ванбилансна евиденција	33	3.221.846	2.028.575	1.623.336

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
 НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
 За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

(У хиљадама КМ)

Р6	Врста промјене у капиталу	Део капитала који припада власницима матичног привредног друштва							Укупно	Мањински интерес	УКУПНИ КАПИТАЛ
		Акцијски капитал/Власнички удели	Емисиона премија	Резерве	Ревалоризационе резерве за некретности, постројења и опрему	Рев. резерве за финансијска средства вреднована по фер вриједности кроз остале укупни резултат	Остале ревалоризационе резерве	Акумулирана нераспоређена добит (непокривени губитак)			
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Стање на дан 31.12.2021/01.01.2022. год.	1.163.302	-	197.910	755.228	-	-	267.587	2.384.027	1.208.045	3.592.072
2	Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	-	-	-	(3.119)	-	-	-	-	-	-
3	Ефекти исправке грешака	-	-	-	752.108	-	-	(164.623)	(167.742)	(90.703)	(258.446)
4	Поново исказано стање на дан 01.01.2022. год.	1.163.302	-	197.910	752.108	-	-	102.964	2.216.285	1.117.342	3.333.626
5	Добит/ (губитак) за годину	-	-	-	(98)	-	-	25.837	25.739	8.419	34.158
6	Остали укупни резултат за годину	-	-	-	(18.911)	-	-	18.911	-	-	1
7	Укупна добит/ (губитак) (± 905 ± 906)	-	-	-	(19.009)	-	-	44.749	25.740	8.419	34.159
8	Емисија акцијског капитала и други видови повећања основног капитала	138.735	-	-	(775)	-	-	(82.879)	55.081	43.260	98.342
9	Стицање сопствених акција и други облици смањења основног капитала	-	-	12	52	-	-	(217)	(152)	-	(152)
10	Објављене дивиденде	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Други облици расподеле добити и покрића губитка	-	-	(69.014)	-	-	-	(11.555)	(80.570)	(23.625)	(104.195)
12	Остале промјене	-	-	(6.632)	(14.393)	-	-	20.746	(278)	(342)	(821)
13	Стање на дан 31.12.2022. год./ 01.01.2023. год.	1.302.037	-	122.252	717.880	-	-	74.241	2.216.409	1.145.054	3.361.463
14	Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	-	-	-	-	-	-	(1.427)	(1.427)	(768)	(2.195)
15	Ефекти исправке грешака	-	-	-	-	-	-	7.446	7.446	(4.099)	3.846
16	Поново исказано стање на дан 01.01.2023. год.	1.302.037	-	122.252	717.880	-	-	80.260	2.222.428	1.140.186	3.362.614
17	Добит/ (губитак) за годину	-	-	-	(79)	-	-	176.843	176.764	15.079	191.843
18	Остали укупни резултат за годину	-	-	-	(16.290)	-	-	16.303	13	12	25
19	Укупна добит/ (губитак) (± 917 ± 918)	-	-	-	(16.369)	-	-	193.145	176.777	15.091	191.868
20	Емисија акцијског капитала и други видови повећања основног капитала	-	-	-	(741)	-	-	784	43	-	43
21	Стицање сопствених акција и други облици смањења основног капитала	-	-	-	43	-	-	-	43	-	43
22	Објављене дивиденде	-	-	-	-	-	-	44.659	44.659	24.046	68.705
23	Други облици расподеле добити и покрића губитка	-	-	2.422	(13)	-	-	(6.803)	(4.394)	(671)	(5.065)
24	Остале промјене	-	-	(239)	(13.535)	-	-	10.936	(2.838)	(1.505)	(4.344)
25	Стање на дан 31.12.2023. године	1.302.037	-	124.435	687.179	-	-	233.663	2.347.314	1.129.056	3.476.869

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

ОПИС		ИЗНОС	
		2023	2022
A.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	1.254.680	1.221.752
1.	Приливи од купаца и примљени аванси у земљи	972.407	897.345
2.	Приливи од купаца и примљени аванси у иностранству	229.724	261.514
3.	Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	14	95
4.	Остали приливи из пословних активности	52.535	62.798
II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	964.388	1.031.080
1.	Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси у земљи	376.311	438.196
2.	Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси у ино.	87.205	135.104
3.	Одливи по основу плаћених камата	12.289	6.596
4.	Одливи по основу испл. зарада, накн. зарада и ост. личних расхода	330.652	285.959
5.	Одливи по основу пореза на добит	2.834	10.322
6.	Остали одливи из пословних активности	155.098	154.904
III	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	290.291	190.672
IV	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	-	-
B	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	185.150	190.419
I	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
1.	Приливи готовине по основу продаје акција и удјела зависних и придружених друштава и заједничких подухвата	-	-
2.	Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме	186	172
3.	Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	-	-
4.	Приливи по основу продаје биолошких средстава	-	-
5.	Приливи по основу продаје нематеријалних средстава	-	212
6.	Приливи по основу продаје сталних средстава намијењ. продаји	-	213
7.	Приливи од фина. сред. по фер ври. кроз остали укупни резултат	-	-
8.	Приливи од фин. средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха	-	-
9.	Приливи од осталих фин. средстава по амортизованој вриједности	184.474	11.461
10.	Приливи по основу лизинга (главница)	-	-
11.	Приливи по основу лизинга (камата)	-	-
12.	Приливи по основу камата	31	43
13.	Приливи од дивиденди и учешћа у добити	-	239
14.	Приливи по основу дериватних финансијских инструмената	-	-
15.	Остали приливи из активности инвестирања	459	178.079
II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	370.600	416.622
1.	Одливи готовине по основу куповине акција и удјела зависних и придружених друштава и заједничких подухвата	-	2.249
2.	Одливи по основу куповине некретнина, постројења и опреме	213.897	152.343
3.	Одливи по основу куповине инвестиционих некретнина	-	4.832
4.	Одливи по основу куповине биолошких средстава	-	-
5.	Одливи по основу куповине нематеријалних средстава	6.998	10.437
6.	Одл. по основу фи. сре. по фер вриј. кроз остали укупни резултат	-	-
7.	Одливи по основу фин. средстава по фер вриј. кроз биланс успјеха	-	-
8.	Одливи по основу осталих фин. сред. по амор. вриједности	126.914	1.961
9.	Одливи по основу дериватних финансијских инструмената	-	-
10.	Остали одливи из активности инвестирања	22.790	244.799
III	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	-	-
IV	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	185.450	226.202
B.	В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	784.674	234.424
I	ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
1.	Приливи по основу повећања основног капитала	-	-
2.	Приливи од продаје откупљених сопствених акција	-	-
3.	Приливи по основу дугорочних кредита	71.314	43.699
4.	Приливи по основу краткорочних кредита	713.360	185.656
5.	Приливи по основу издатих дужничких инструмената	-	5.000
6.	Остали приливи из активности финансирања	0	70
II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВ. ФИНАНСИРАЊА	894.121	214.176
1.	Одливи по основу откупа сопствених акција и удјела	-	-
2.	Одливи по основу дугорочних кредита	67.759	54.343
3.	Одливи по основу краткорочних кредита	711.246	156.629
4.	Одливи по основу лизинга	2.076	2.815
5.	Одливи по основу дужничких инструмената	19	-
6.	Одливи по основу исплаћених дивиденди	6	6
7.	Остали одливи из активности финансирања	113.016	384
III	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТ. ФИНАНСИРАЊА	-	-
IV	IV НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТ. ФИНАНСИРАЊА	109.447	20.248
Г.	Г. УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	2.224.503	1.646.595
Д.	Д. УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	2.229.110	1.661.878
Ђ.	Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	-	-
Е.	Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	4.606	15.283
Ж.	Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	25.764	41.047
З.	З. ПОЗИТ. КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	-
И.	И. НЕГАТ. КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	7	-
Ј.	Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	21.151	25.764

**МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ**

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Скупштина Републике Српске је 2. јуна 1992. године основала предузеће Електропривреда Републике Српске (у даљем тексту: ЕРС), за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и угља, те управљање електроенергетским системом Републике Српске. Статут Холдинга донијет је 1. августа 1992. године, а истог мјесеца основано је пет производних предузећа, пет дистрибутивних предузећа и предузеће за пренос електричне енергије. Сједиште Електропривреде РС првобитно је било на Палама, али је због проблема функционисања, у октобру 1992. године, сједиште привремено премјештено у Бијељину. Сједиште Холдинга је премјештено у Требиње у јулу 1998. године.

Статутом ЕРС је регулисано да постоји јавно Матично предузеће (оно представља Електропривреду РС према држави, другим системима, банкама, кредиторима) и 11 зависних предузећа. У систему је 5 производних предузећа: Хидроелектране на Требишњици, Хидроелектране на Дрини, Хидроелектране на Врбасу, Рудник и Термоелектрана Гацко, Рудник и Термоелектрана Угљевик; 5 дистрибутивних предузећа: Електрокрајина, Електро Добој, Електро-Херцеговина, Електро-Бијељина и Електродистрибуција Пале.

Рјешењем Основног суда у Требињу бр. ФИ-34/05 од 13. маја 2005. године извршена је статусна промјена којом је предузеће промијенило облик организовања из јавног предузећа у акционарско друштво.

На основу Одлуке Владе Републике Српске о организовању Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње од 30. децембра 2005. године, објављене у Службеном гласнику Републике Српске дана 27. јануара 2006. године и након уписа у судски регистар од 17. октобра 2006. године у саставу система Електропривреда Републике Српске, као зависно предузеће послује друштво Истраживачко-развојни центар електроенергетике (ИРЦЕ) а.д. Источно Сарајево.

Дана 1. фебруара 2006. године, на основу Закона о оснивању Компаније за пренос електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 35/04), зависно предузеће Електропренос а.д. Бања Лука издвојено је из система Електропривреда Републике Српске, и са преосталим преносним системима који су егзистирали у оквиру Електропривреде Хрватске заједнице Херцег Босне и Електропривреде БиХ формирана је преносна компанија у БиХ, "Електропренос-Електроприенос БиХ" а.д. Бања Лука.

На основу Рјешења о упису у судски регистар број РУ-1-1313-00 од 18. октобра 2006. године регистрована је промјена организовања Друштва гдје је Влада Републике Српске повећала акцијски капитал у ЕРС, а истовремено је укњижен улог Мјешовитог холдинга Електропривреда Републике Српске, Требиње у акционарском капиталу 11 повезаних предузећа. Истим Рјешењем извршена је и промјена назива Друштва у Мјешовити холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње (у даљем тексту: Холдинг).

Управљање електропривредним системом је јединствено и одлуке Надзорног одбора су обавезујуће за све. Пословну политику утврђује Надзорни одбор, а спроводи Управа Матичног предузећа и директори зависних предузећа.

Управу Матичног предузећа чине Генерални директор и извршни директори које именује Надзорни одбор. Генералног директора именује Влада РС, а директоре зависних предузећа Надзорни одбор Матичног предузећа на приједлог Надзорног одбора ЗП и Генералног директора.

Управу МХ „ЕРС“ Матичног предузећа на 31. децембар 2023. године, чине :

- Мр Лука Петровић, в.д. Генералног директора МХ „ЕРС“,
- Мр Иван Копривица, дипл.инж.ел., в.д. Извршни директор за техничке послове (именован дана 12.04.2022. године),
- Мр Борислав Грубач, в.д. Извршни директор за организационо - правне послове,
- Мр Јовица Влатковић, в.д. Извршни директор за развој и инвестиције,
- Др Зоран Вуковић, дипл.инж.ел., в.д. Извршни директор за снабдијевање.
- Послове в.д. Извршног директора за економско-финансијске послове од 22.12.2022. године по Овлаштењу број: 01-4417-1/22 обавља Др Зоран Вуковић, дипл.инж.ел., Извршни директор за снабдијевање.

Привремени Надзорни одбор МХ «ЕРС» Матичног предузећа на 31. децембар 2023. године чине:

- Бранко Чолић, предсједник Надзорног одбора,
- Сњежана Раилић, замјеник предсједника,
- Тибор Јовичић, члан
- Велемир Зекић, члан.

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ (Наставак)

Одбор за ревизију на дан 31.12.2023. године чине:

- Зоран Божић, председник Одбора за ревизију,
- Миле Балотић, замјеник председника,
- Драгана Пејић, члан,
- Добрила Ратковић, члан и
- Божо Зимоњић, члан.

Директор Одјељења интерне ревизије је Бранка Ружевић.

На дан 31. децембра 2023. године Холдинг је запошљавало 8.887 радника (31. децембра 2022. године је имало 8.649 радника).

Сједиште Холдинга је у Степе Степановића бб, 89101 Требиње, Република Српска.

**МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ**

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

**2. СНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД**

2.1. Изјава о усаглашености

Консолидовани финансијски извјештаји Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске", Требиње и зависних друштава (заједно у даљем тексту: "Холдинг") су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

2.2. Презентација финансијских извјештаја

Правна лица финансијске извјештаје састављају и презентују за пословну годину и то за период од 1. јануара до 31. децембра текуће године са упоредивим подацима за претходну годину. Холдинг је као упоредне податке приказало кориговани консолидовани биланс успјеха, , кориговани консолидовани извјештај о промјенама у капиталу и кориговани консолидовани извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2022. године, односно кориговани консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2022. године.

2.3. Валута извјештавања

Консолидовани финансијски извјештаји су исказани у конвертибилним маркама (КМ), осим уколико није другачије наведено.

2.4. Рачуноводствени метод

Консолидовани финансијски извјештаји су састављени по методу првобитне набавне вриједности, осим некретнина, постројења, опреме и финансијских инструмената који су вредновани по фер вриједности, што је и детаљније објашњено у рачуноводственим политикама у наставку. Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Холдинг узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

2.5. Основе за консолидацију

а) Улагања у зависна друштва

Консолидовани финансијски извјештаји Холдинга за годину која се завршава на дан 31. децембра 2023. године обухватају финансијске извјештаје Матичног предузећа "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње и 24 зависних друштава – и то 11 акционарских друштава и 13 друштава са ограниченом одговорношћу.

Консолидована зависна Друштва су сљедећа (са процентом власништва Холдинга - директно и индиректно преко других консолидованих зависних друштава-чланица Холдинга):

<u>Друштво</u>	<u>% учешћа Холдинга у акцијском капиталу</u>
1 РиТЕ Гацко а.д. Гацко	65,00000
2 РиТЕ Угљевик а.д. Угљевик	65,00176
3 ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	65,00040
4 ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	76,229895
5 ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	64,99942
6 Електрoкpaјина а.д. Бања Лука	65,00559
7 Електродобој а.д. Добој	65,00282
8 Електродистрибуција а.д. Пале	65,00825
9 Електрoхерцеговина а.д. Требиње	65,00202
10 Електрoбијељина а.д. Бијељина	65,00260
11 ИРЦЕ а.д. Источно Сарајево	50,99999

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

<u>Друштво</u>	<u>% учешћа МП или ЗП у капиталу д.о.о.</u>
1. Рудинг д.о.о. Угљевик	100,00000
2. ОИЕ Љубиње д.о.о. Љубиње	100,00000
3. ВЕП „ЕРС“ д.о.о. Берковићи	100,00000
4. ФЕ ТБ2 д.о.о. Требиње	100,00000
5. „Хидроелектрана Дабар“ д.о.о. Требиње	100,00000
6. „Термо Нова“ д.о.о. Угљевик	100,00000
7. „ХЕ Бистрица“ д.о.о. Фоча	100,00000
8. Хотел „Цомсар Рудо“ д.о.о. Рудо	100,00000
9. „ОИЕ Богатићи и Месићи“ д.о.о. Пале	100,00000
10. „ОИЕ Зворник“ д.о.о. Зворник	100,00000
11. „Термоелектрана Гацко, развој и инвестиција“ д.о.о. Гацко	100,00000
12. „ЕРС - развој, инвестиције и трговина у енергетици“ д.о.о. Београд	100,00000
13. „ERS TRADING, trgovanje z električno energijo“ д.о.о. Ljubljana	100,00000

Поред наведеног, Холдинг поседује и два зависна друштва која се не консолидују јер нису материјално значајна за Холдинг, и налазе се у фази оснивања (ХЕ Делибашино село д.о.о. Бања Лука - 100% учешћа и ХЕ Пакленица и Цијевна 3 д.о.о. Добој - 100% учешћа). Улог у наведена зависна друштва је презентован у овим консолидованим финансијским извјештајима Холдинга методом набавне вриједности у складу са МРС 27.

Придружена предузећа на дан 31. децембра 2023. године у којима МХ „ЕРС“ Матично предузеће има учешће су ХЕС „Горња Дрина“ д.о.о. са 49% учешћа, СЕ ТБ 1 са 30% учешћа и Електроенергетски координациони центар (ЕКЦ) Београд са 25% учешћа.

У складу са одредбама MSFI 10 *“Консолидовани финансијски извјештаји”*, контрола консолидованих зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико:

- 1) има моћ над субјектом,
- 2) изложеност, или права, на различите приносе на основу повезаности са субјектом;
- 3) способност да користи моћ на д субјектом у који је извршено улагање.

Холдинг врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходних елемената контроле промијењен.

Када Холдинг има мање од потребне просте већине гласачких права, Холдинг може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Холдингу да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

Консолидација зависног друштва почиње од тренутка успостављања контроле Холдинга над зависним друштвом, и престаје кад Холдинг изгуби ту контролу. Односно, приходи и расходи зависног друштва се укључују у консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату од датума када је Холдинг стекао контролу над зависним друштвом до датума када је Холдинг изгубио контролу над зависним друштвом.

Сви износи имовине, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине који су настали из међусобних трансакција чланица Холдинга су у потпуности елиминисани приликом консолидације.

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. ТРЕБИЊЕ
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.5. Основе за консолидацију (наставак)

б) Улагања у придружено друштво

Придружено друштво је друштво у којем Холдинг има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Резултати, имовина и обавезе придруженог ентитета су укључени у приложене консолидоване финансијске извјештаје коришћењем методе удјела. Према методи удјела, улагање се почетно признаје по набавној вриједности (висини инвестиције), а затим се, након датума стицања књиговодствена вриједност повећава или смањује да би се признао удио Холдинга у добитку или губитку придруженог друштва. Удио Холдинга у добитку или губитку придруженог друштва у које се инвестира признаје се у добитку или губитку Холдинга. Када удио Холдинга у губицима придруженог друштва премаши учешће капитала Холдинга у датом лицу (што укључује било какве дугорочне интересе који, у суштини, чине дио нето улагања Холдинга у дато придружено друштво), Холдинг престаје да признаје свој удио у будућим губицима. Додатни губици се признају само у мјери у којој је Холдинг стекао законску или стварну обавезу или вршио исплату у име придруженог друштва.

Било који износ којим трошак набавке превазилази удио Холдинга у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва признат на дан прибављања, води се као гудвил укључен у књиговодствену вриједност улагања. Било који износ којим удио Холдинга у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва превазилази трошак набавке, након поновне процјене, признаје се одмах на добитку и губитку.

Захтјеви IAS 36 користе се у одређивању да ли је потребно признати губитак по основу обезврјеђења (импаритетни губитак) улагања Холдинга у придружено друштво. Када је потребно, укупна књиговодствена вриједност улагања (заједно са гудвиллом) тестира се на обезврјеђење у складу са IAS 36 "Умањење вриједности имовине", као јединствено средство, и пореди се његова наплатива вриједност (која представља употребну вриједност или фер вриједност умањену за трошкове продаје, која год од ове двије вриједности је виша) са његовом књиговодственом вриједношћу. Признати износ импаритетног губитка улази у књиговодствену вриједност улагања. Укидање неког износа импаритетног губитка признаје се у складу са IAS 36 у мјери у којој се наплативи износ инвестиције касније повећава.

Када лице у оквиру групе послује са придруженим друштвом, добици и губици настали на основу трансакција са придруженим друштвом признају се у консолидованим финансијским извјештајима Холдинга у мјери у којој улагања у придружена друштва нису повезана са Холдингом.

2.6. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извјештаја

Консолидовани финансијски извјештаји Холдинга су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник Републике Српске", број 104/21), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник Републике Српске", број 59/22 и 129/22), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник Републике Српске", број 59/22).

Холдинг је приликом састављања консолидованог биланса токова готовине за пословну 2023. годину користио директни метод извјештавања о токовима готовине.

Холдинг је у састављању ових консолидованих финансијских извјештаја примјењивао рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз консолидоване финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.7. Начело сталности пословања

Холдинг саставља своје консолидоване финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања. На дан 31. децембра 2023. године, код појединих ентитета је значајно превазилажење текућих обавеза изнад износа њихове текуће имовине / средстава због чега су поједина предузећа из система МХ „ЕРС“-а сачинила документ о управљању ликвидношћу. Током 2024. године предузећа ће пратити реализацију плана новчаних токова и предузимати све неопходне активности на повећању степена наплате потраживања од купаца за електричну енергију уз активирање инструмената обезбјеђења плаћања.

2.8. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени консолидовани финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда ("MRS"), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("MSFI", у даљем тексту заједно: "Стандарди"), који су били у примјени на дан 1. јануара 2023. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15,78/20), дана 9. новембар 2020. године, Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2019. којег чине: Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.8. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења која су у примјени у текућем периоду*

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификације обавеза (1. јануар 2023. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика – Допуне (1. јануар 2023. године);
- МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ Допуна дефиниције рачуноводствених процјена (1. јануар 2023. године);
- МРС 12 „Порез на добит“ – Одложени порез повезани са средствима и обавезама насталим из појединачних трансакција (1. јануар 2023. године);
- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ – Допуне (1. јануар 2023. године).

Почетна примјена стандарда који су објављени и преведени у Републици Српској није имала значајан утицај на финансијске извјештаје Холдинга.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, следећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна класификације дугорочних и краткорочних обавеза (1. јануар 2024. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна краткорочне обавезе и ковенанте (1. јануар 2024. године);
- МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача (1. јануар 2024. године);
- МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавеза по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга (1. јануар 2024. године).

Руководство Холдинга је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Холдинга у периоду иницијалне примјене.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1 Приходи од продаје

Приходи од продаје робе и производа се исказују по правичној вриједности средстава која је примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте, поврате производа и порез на додатну вриједност.

Холдинг прати процес од 5 корака када одређује да ли и када треба да призна приходе:

1. Идентификација уговора са клијентом,
2. Идентификација обавеза перформанси,
3. Одређивање цијене трансакције,
4. Расподјела цијене трансакције према обавезама перформанси,
5. Признавање прихода када/док се обавезе перформанси испуњавају.

Приходи се признају или у одређеном тренутку или током одређеног периода, када (или док) Холдинг испуњава своје обавезе перформанси преносом робе или услуге на купце.

Приход остварен продајом електричне енергије се исказује по цијенама утврђеним од стране Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске и цијенама које су постигнуте на слободном тржишту.

Код уговора који су у складу са захтјевима IFRS 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист односно на терет обрачунског периода на који се односе примјеном методе ефективне каматне стопе.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову против вриједност у КМ по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у КМ по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у билансу успјеха, у периоду у коме су настали.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства намијењена за кориштење у процесу производње или испоруке роба и пружања услуга, за издавање у закуп или за административне сврхе и за која се претпоставља да ће се користити дуже од једне године. Холдинг признаје основна средства у структури активе када постоји велика вјероватноћа остваривања економске користи код рада са њима у будућности и чија се набавна вриједност може поуздано процјенити.

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавна вриједност некретнина, постројења и опреме обухвата: фактурну цијену, укључујући увозне царинске даџбине и порезе који се не надокнађују, изузев трговачких и других попушта, друге директно приписиве трошкове неопходне за довођење тог средства у стање функционалне приправности, односно све трошкове који су непосредно повезани са довођењем средства на локацију и у стање које је неопходно за кориштење средства према његовој намјени коју је утврдило руководство Холдинга (уградња и монтажа, утоварно-истоварни радови, провјера исправности у функционисању средства и др.), почетну процјену трошкова за демонтажу и ликвидацију средства и обнову територије на којој је средство лоцирано, остали трошкови непосредно везани за набавку, опремање и израду објекта основних средстава.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цијени коштања. У цијену коштања средства признају се: утрошени материјал, трошкови зарада и накнада зарада запослених директно ангажованих на изради средства и остали трошкови који се могу приписати производњи, односно изградњи средства.

Некретнине, постројења и опрема примљени у виду донације (без накнаде) процјењују се по фер вриједности, а у складу са актом о условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом. Донација се исказује као разграничени приход који се признаје као приход на систематској и рационалној основи током корисног вијека трајања средстава (у висини трошкова амортизације у обрачунском периоду).

Накнадно се некретнине, постројења и опрема вреднују по фер вриједности путем ревалоризације која се врши довољно често.

Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Холдинг је, у току 2021. године, ангажовало независног процјениоца да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Холдинга са стањем на дан 31. децембра 2020. године. Независни процјениоца је извршио процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме коришћењем трошковног приступа (DRC метод), а као допунски корективни метод је коришћен тржишни приступ (метод директног упоређивања цијена), и у свом извјештају утврдио позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству. Процјена вриједности некретнина, постројења и опреме извешена је на дан 31.12.2020. године, а ефекти процјене су књижени под 01.01.2021. године.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације позитиван учинак ревалоризације се признаје у корист капитала као ревалоризациона резерва.

Позитиван учинак ревалоризације признаје се као приход од укидања ревалоризационих резерви истог средства до износа који је једнак негативном учинку ревалоризације који је претходно признат као расход. Негативан учинак ревалоризације се признаје као расход, односно на терет ревалоризационих резерви до износа који није већи од укупних ревалоризационих резерви за то исто средство.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Преношење ревалоризационих резерви на нерспоређену добит се врши у периоду коришћења средстава. Износ ревалоризационе резерве који се преноси на нераспоређену добит (нерасоређена добит текуће године) представља разлику између износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност средства и амортизације која би била обрачуната да је на средство примјењен модел набавне вриједности. Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

Руководство Холдинга је, почевши од 1. јануара 2014. године, усвојило IFRIC Тумачење 20 - "Трошкови уклањања откритке у производној фази површинског копа". Трошкови и средства уклањања откритке у фази припреме копа се капитализују у складу са одредбама МРС 16 - "Некретнине, постројења и опрема" и МРС 38 - "Нематеријална имовина". Трошкови и средства уклањања откритке у производној фази површинског копа се капитализују по општем приступу. Према општем приступу капитализују се само издаци и средства који су изнад очекиваних трошкова откритке у производној фази површинског копа за одређени период. Средства за откритку ће се алоцирати на основу количине уклоњене откритке и ископане руде („тренутни однос отпада и руде“) у периоду, у поређењу са очекиваном количином у тој фази („однос животне фазе отпада и руде“).

Средства уклањања откритке у производној фази површинског копа се систематски умањују или амортизују на основу очекиваног корисног вијека трајања појединачне идентификоване компоненте рудног лежишта.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства увећавају вриједност средства. Накнада улагања и средство повећавају набавну вриједност или смањују исправку вриједности, у зависности од процијењеног преосталог корисног вијека употребе некретнине, постројења и опреме, уколико се тим улагањем побољшава стање средства изнад његовог стандардног учинка, а нарочито ако се тим улагањем:

- врши измјена постројења којим се продужава корисни вијек употребе, укључујући и повећање капацитета средства,
- врши надоградња машинских дијелова којим се значајно побољшава квалитет коначног производа и
- усвајају нови производни процеси који омогућавају значајно смањење претходно процијењених трошкова пословања.

Остала улагања на поправкама или одржавању средства којим се не мијења процијењени стандардни учинак признају се као расход периода.

Трошкови одржавања средства у функционалном стању су трошкови текућег одржавања и не повећавају књиговодствену вриједност средства. Комисија коју формира Управа доноси одлуку о карактеру улагања (инвестиционо улагање или одржавање). Та Комисија доноси одлуку о преосталом процијењеном вијеку коришћења средства у којим се врши накнадно улагање, те одлуку о повећању набавне вриједности или смањењу исправке вриједности. Уколико је преостали процијењени вијек коришћења некретнина, постројења и опреме једнак првобитно процијењеном, књиговодствена корекција се спроводи сразмјерном корекцијом набавне вриједности и исправке вриједности. Уколико је преостали процијењени вијек коришћења некретнина, постројења и опреме различит од првобитно процијењеног, књиговодствена корекција се спроводи на начин да садашња вриједност средства одржава преостали корисни вијек коришћења.

Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.